

Våtrumssystem

Förutsättningar

Förarbete

Egenkontroll

Genomförande

Denna **arbetsinstruktion** är utformad för att användas vid detaljplanering och arbetsberedning på bygg- och anläggningsprojekt. Med väl genomarbetade planering uppnås god personsäkerhet och rimlig belastning samtidigt som arbetet organiseras smart och kostnadseffektivt.

Det finns två klasser av tätskikt: Vattentätt och vattenavvisande

Branschstandarder för beklädnader av plast i våtutrymmen
GBRs (Golvbranschens Riksorganisation) branschstandard för plastgolv och -väggar omfattar krav på material, utförande och provning.

Standarden omfattar två klasser:

- * Klass VT = vattentätt
- * Klass VA = vattenavvisande

VT krävs t ex i badrum och

VA t ex över diskbänk

Se även:

- * GVK:s hemsida www.gvk.se
- * GVK:s Råd och anvisningar - Säkra våtrum - tätskikt/keramik.
- * Täthetskontroll av fogar på golv och väggar av plast med GVK-pumpen enligt SS 0923621

Personssäkerhet — Riskinventering

Arbetsmoment: Underlag för vattentät beklädnad med plastmatta

Arbetsmoment & Problem	S	K	Risk= S*K	Åtgärd
Olämplig arbetsställning = överbelastning	10	20	200	Regelbunden städning
Oordning på arbetsplats = Vrick/fall-skador	10	15	150	

Sannolikhet = S
Konsekvens = K
Risk = S * K

Bedömning av sannolikhet

S = 0,1 Mycket osannolik (<1 ggr/10 år)
S = 1 Osannolik (1 ggr/10 år)
S = 3 Låg sannolikhet (1 ggr/3 år)
S = 10 Relativt sannolik (1 ggr/år)
S = 30 Sannolik (1 ggr/mån)

Bedömning av konsekvens

K=0,5 Bagatell
K=1 Mycket liten (1 - 2 dgr sjukskrivning)
K=5 Liten (3 - 7 dgr sjukskrivning)
K=15 Kännbar (8 - 29 - " -)
K=70 Allvarlig (30-299 - " -)
K=500 M. allvarlig (>300 - " -)

Personssäkerhet — Skyddsutrustning

Personlig skyddsutrustning § 71

Skyddshjälm och skyddsskor ska användas om det inte är uppenbart obehövt. Annan personlig skyddsutrustning t.ex. ögonskydd, hörselskydd och handskar ska användas när det behövs.

Glasögon och hörselskydd

Om du har glasögon med skalmar som går in under tätningringarna på hörselskyddet minskar dämpningseffekten. Det är då viktigt att välja hörselskydd för vilka tillräcklig dämpning mätts då skyddet burits tillsammans med glasögon. Om särskilda glasögon med tunna skalmar behövs ska arbetsgivaren tillhandahålla sådana.

Skyddsanordningar

Kontrollera att erforderliga skyddsanordningar är korrekta och säkert utförda innan ett arbete påbörjas. Ett arbete kan innebära att man måste sätta upp en tillfällig avspärrning omkring arbetsplatsen för att förhindra att någon skadar sig.

Brandfara och brandredskap

Meddela den ansvarige för samordning av brandskydd om brandfarlig vara kommer att användas. Utrymningsvägar skall hållas fria.

Ta reda på var brandsläckare finns. Gas- och gasolflaskor skall, då de ej används, samlas på särskilt anvisad och varningsskyldig plats.

Materialupplag

Material ska läggas på anvisade platser. Kontrollera att transportvägarna ej blir blockerade. Ta hand om allt spillmaterial efter hand!

Kontrollera underlaget och temperaturen

Lämpliga underlag är betong, gips, puts och spackel.
Underlag av trä skall ej användas.

Betong skall ha härdat i minst två månader. Ojämnheter och håligheter skall spacklas. Kontroll av relativ fuktighet skall ske enligt YSC.1 i HUS AMA 98

Gipsskivor: Det räcker med en 13 mm skiva med regler c/c 400 mm. Sitter reglarna med c/c 600 mm krävs två gipsskivor.

Puts skall ha brädriven yta med struktur 3 - 4 enligt LBS i HUS AMA 98. Kalkbruk skall ej användas.

Spackel skall vara vattenfast och ha bindemedel av cement eller gips. Sandspackel eller annat organiskt bruk skall ej användas.

Lättbetong skall spacklas eller putsas.

Material och underlag skall ha minst +10° C.

Utrustning och maskiner

Utrustning

- Roller
- Penslar
- Kniv/sax
- Penna

Lagring av material

Material skall ha en temperatur på minst +10° C.

Materialet skall lagras på pall eller reglar och skyddas mot fukt.

Förpackningarna bör inte öppnas förrän vid monteringen.

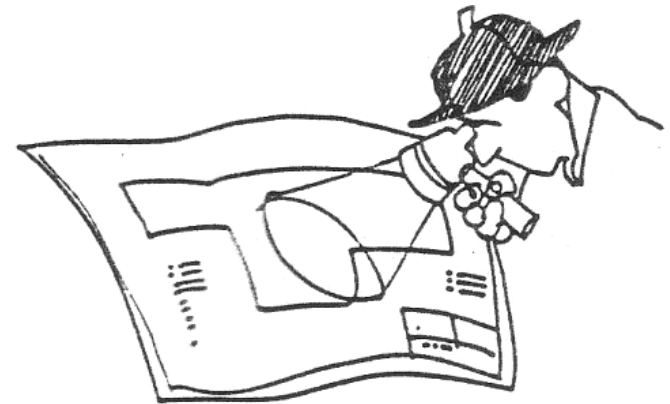
Rullar skall lagras stående.

Mall och instruktion

Nr	Kontrollpunkt	Metod eller utrustning	Frekvens	Resultat	Datum Signatur	Avvikelse/åtgärd Godk./ej
1	Provning av vattentäthet					
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						

Kvalitetskriterier för projektet och produkten

- Studera ritningar, beskrivningar och kontrollplan
- Tänk igenom möjliga **produktionsmetoder** och hantering av material, hjälpmedel etc som klarar ställda krav

Tänk särskilt på att

- kontrollera i beskrivning och på ritning vilka krav på lutning och jämnhet som gäller
- inte genomföra beläggning om underlaget inte uppfyller kraven
- följa tillverkarens anvisningar beträffande lim etc och utläggning
- vidta lämpliga åtgärder vid kall väderlek

Tätskikt

1

Rolla fuktskyddsmassa (t ex PCI-Wadian S) flödigt över golvet, dock ej på golvbrunnen. Åtgång ca 0,20 kg/m². Låt torka.

2

Pensla tätmassa (t ex PCI-Lastogum X) kring och en bit upp på avloppsrör till WC och handfat.

3

Rolla Montera avloppsrörsmanschetter så att de kragar upp en bit på röret. Baka in manschetterna i tätmassa. (t ex PCI-Lastogum X).

4

Baka in rörmanschetterna med tätmassa (t ex PCI Lastogum X).

5

Täta mot golvbrunnen med PCI-Brunnsmanschett.

Tag bort brunnens klämring. Centrera manschetten över brunnen och rita längs kanterna.

Lossa skyddspappret och tryck fast manschetten och forma ner den med fingrarna så att brunnens kontur framträder.

6

Centrera ritmallen över brunnen. Rita efter mallen, hålet blir 10 cm i diameter.

7

Forma ner manschetten mot brunnens sidor.

8

Renskar, så att manschetten slutar någon millimeter upp på brunnens sidor.

Manschetten får inte ligga under klämringen.

Monteringen gäller för de flesta brunnar.

9

Montera klämringen. Kontrollera att den ligger mot brunnens botten. Brunnsmanschett är lämplig för anslutning till golvbrunnar av fabrikat Ido, Jafo och Sjöbo Bruk m.fl. Tätmassa skall strykas fram till klämringen.

10

Rolla ett andra skikt tätmassa lika det förra.
Åtgång ca 0,75 kg/m². Hela Brunnsmanschetten,
ner till klämringen, skall täckas.

Plattor eller plastmattor kan normalt monteras dagen efter.

Tänk på att:

- Limfilmen får torka innan våtrumsbeklädnaden utsätts för vattenbegjutning. På sugande underlag som gips är torktiden ca 2 dygn. På täta underlag är torktiden ca 7 dygn. Gäller vid +18 grader, och RF* 30 - 60 %.

(*Relativ Fuktighet)